2026/1775

20.7.2026.

PROVEDBENA ODLUKA VIJEĆA (EU) 2026/1775

od 10. srpnja 2026.

o ovlašćivanju Hrvatske da na plinsko ulje i bezolovni benzin koji se upotrebljavaju kao pogonska goriva primjenjuje snižene stope trošarine u skladu s člankom 19. Direktive 2003/96/EZ

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Direktivu Vijeća 2003/96/EZ od 27. listopada 2003. o restrukturiranju sustava Zajednice za oporezivanje energenata i električne energije ([1]), a posebno njezin članak 19. stavak 1.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

budući da:

(1) U tjednima prije donošenja ove Odluke u cijeloj su Uniji zabilježena nagla i neprekidna povećanja veleprodajnih i maloprodajnih cijena energenata potaknuta geopolitičkim kretanjima na Bliskom istoku, koja su utjecala na lance opskrbe naftom i naftnim proizvodima na globalnoj razini. Takav je razvoj događaja imao znatne negativne učinke na kućanstva, posebno ranjive potrošače, i na poduzeća, uključujući mala i srednja poduzeća, što predstavlja ozbiljan rizik za socijalnu koheziju, gospodarsku stabilnost i pravilno funkcioniranje unutarnjeg tržišta.

(2) U svojim zaključcima od 19. ožujka 2026. Europsko vijeće prepoznalo je izvanredno stanje na energetskom tržištu i njegove makroekonomske posljedice. Europsko vijeće pozvalo je Komisiju da blisko surađuje s državama članicama na osmišljavanju nacionalnih privremenih i ciljanih mjera za ublažavanje znatnih učinaka goriva i povezanih komponenti troškova na troškove proizvodnje električne energije te je posebno istaknulo potrebu za koordiniranim odgovorom jer sukob na Bliskom istoku ima neposredan učinak na cijene energije za europske građane i poduzeća.

(3) Trošarine, kako su utvrđene Direktivom 2003/96/EZ, doprinose konačnom trošku energenata koji se isporučuju unutar Unije. Smanjenjem trošarina ispod najnižih razina oporezivanja utvrđenih u toj direktivi mogu se ublažiti određena povećanja troškova energije s kojima se trenutačno suočavaju države članice.

(4) U okviru fleksibilnih mogućnosti predviđenih Direktivom 2003/96/EZ države članice mogu u utvrđenim granicama ciljano i privremeno smanjiti porezno opterećenje određenih energenata. S obzirom na iznimnost i hitnost trenutačne situacije potrebno je predvidjeti posebne i vremenski ograničene fleksibilne mogućnosti izričito usmjerene na ublažavanje učinka naglog porasta cijene energije.

(5) Kućanstvima i poduzećima može se brzo pomoći privremenim smanjenjima oporezivanja ciljanih energenata tako da se cijene za krajnje korisnike izravno snize. U trenutačnoj situaciji takva iznimna smanjenja mogla bi biti prikladan i potreban instrument za ublažavanje ozbiljnih poremećaja u gospodarstvu uslijed naglog porasta cijene energije.

([1]) SL L 283, 31.10.2003., str. 51., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2003/96/oj.

(6) Dopisom od 2. travnja 2026., u skladu s člankom 19. Direktive 2003/96/EZ, hrvatska tijela zatražila su ovlaštenje za primjenu sniženih stopa trošarine na plinsko ulje i bezolovni benzin koji se upotrebljavaju kao pogonska goriva. Te snižene stope bile bi za 0,2195 EUR po litri bezolovnog benzina i 0,225 EUR po litri plinskog ulja niže od najnižih razina oporezivanja koje se primjenjuju na pogonska goriva iz članka 7. te direktive. Ovlaštenje je zatraženo za razdoblje od šest mjeseci.

(7) Hrvatska nadležna tijela navode da je cilj primjene snižene stope trošarine ublažiti socijalne i gospodarske učinke visokih maloprodajnih cijena benzina i plinskog ulja koje su se povećale uslijed geopolitičke situacije i izravno utječu na kućanstva i poduzeća.

(8) Komisija je pregledala zatraženo ovlaštenje te se smatra da nije vjerojatno da će se njime ometati pravilno funkcioniranje unutarnjeg tržišta. S obzirom na njegovo kratko trajanje i iznimne okolnosti povezane s geopolitičkom situacijom u kombinaciji s iznimno visokom tržišnom cijenom nafte smatra se da je zatraženo odstupanje primjereno i razmjerno, uzimajući u obzir potrebu za postizanjem ravnoteže između posebnih ciljeva politike navedenih u članku 19. stavku 1. trećem podstavku Direktive 2003/96/EZ, posebno politike Unije u području okoliša, i hitne potrebe da se osigura cjenovna pristupačnost energije za poduzeća i kućanstva.

(9) Hrvatsku bi stoga trebalo ovlastiti da na plinsko ulje i bezolovni benzin koji se upotrebljavaju kao pogonska goriva privremeno primjenjuje snižene stope trošarine, niže od najnižih razina u Uniji.

(10) U skladu s člankom 19. stavkom 2. Direktive 2003/96/EZ svako ovlaštenje odobreno na temelju stavka 1. tog članka mora biti strogo vremenski ograničeno. Međutim, kako se ne bi ugrozio budući razvoj postojećeg pravnog okvira, ako Vijeće, odlučujući na temelju članka 113. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) ili druge relevantne odredbe UFEU-a, uvede nove najniže razine oporezivanja iz članka 7. Direktive 2003/96/EZ za plinsko ulje i bezolovni benzin koji se upotrebljavaju kao pogonska goriva s kojima to ovlaštenje ne bi bilo usklađeno, primjereno je predvidjeti da bi se to ovlaštenje trebalo prestati primjenjivati na datum početka primjene tih novih najnižih razina oporezivanja.

(11) Neciljana smanjenja poreza istodobno podrazumijevaju znatne fiskalne troškove i obično povećavaju potražnju za fosilnim gorivima, čime se pogoršava neravnoteža ponude i potražnje. Stoga bi ta mjera trebala ostati strogo vremenski ograničena.

(12) Ovom se Odlukom ne dovodi u pitanje primjena pravilâ Unije o državnim potporama,

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Hrvatsku se ovlašćuje da na plinsko ulje i bezolovni benzin koji se upotrebljavaju kao pogonska goriva primijeni snižene stope trošarine, koje su za najviše 0,225 EUR po litri plinskog ulja odnosno 0,2195 EUR po litri bezolovnog benzina niže od najnižih razina oporezivanja iz članka 7. Direktive 2003/96/EZ.

Članak 2.

Ova Odluka primjenjuje se od 1. kolovoza 2026. do 31. siječnja 2027.

Međutim, u slučaju da Vijeće, odlučujući na temelju članka 113. UFEU-a ili druge relevantne odredbe UFEU-a, uvede nove najniže razine oporezivanja iz članka 7. Direktive 2003/96/EZ za plinsko ulje i bezolovni benzin koji se upotrebljavaju kao pogonska goriva s kojima ovlaštenje odobreno u članku 1. ove Odluke ne bi bilo usklađeno, ova Odluka prestaje se primjenjivati na datum početka primjene tih novih najnižih razina oporezivanja.

Članak 3.

Ova Odluka proizvodi učinke od dana priopćenja.

Članak 4.

Ova je Odluka upućena Republici Hrvatskoj.

Sastavljeno u Bruxellesu 10. srpnja 2026.

Za Vijeće

Predsjednik

S. HARRIS